

N:o 147.

Af herrar **C. Persson** i Stallerhult och **L. J. Janson** i Djursätra, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående löneroglering för lärare vid folkskolor m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition n:o 51, angående löneroglering för lärare vid folkskolor m. m. föreslås högre löneförmåner med däraf följande högre pensionsrätt för lärarepersonalen än hvad för närvarande utgår.

Då enligt gällande reglemente för folkskollärarynes pensionsinrättning stadgas bland annat, att skoldistriktet är förbundet att för hvar och en af där befintliga ordinarie folkskolläretjänster ingå i pensionsinrättningen efter det högsta lönebeloppet, lärare på grund af tjänsteålder enligt gällande författning äger att komma i åtnjutande af, att pensionsavgift som erlægges endast af skoldistrikt skall utgå med fem procent af delaktighetsbeloppet, samt att därest pension skulle blifva tillagd folkskollärare, innan skoldistrikt för den lön, efter hvilken delaktighet i pensionsinrättningen med afseende å hans tjänst innehafves, erlagt så många årsavgifter, som motsvara de ordinarie tjänsteår, läraren för erhållande af pension måste äga, skoldistriktet är förbundet att gällda beloppet af bristande årens avgifter, dock med afdrag af det belopp, som för en lägre lön under högst lika många år möjligen kan vara erlagdt, så har denna föreslagna löneroglering till följd, att skoldistrikt får vidkännas afsevärdt högre och olika utgifter för skollärare genom de extra eller retroaktivaavgifter till pensionskassan, som distriktet måste erlagga.

Antag, att ett skoldistrikt, och sådana äro talrika, har en lärare, som redan är berättigad till afsked med full pension, hvilken stannar kvar i tjänsten tills nya lönerogleringen träd i kraft och distriktet för honom vunnit delaktighet i pensionskassan för den högre lönen, därefter

erhåller sitt afsked med äfven den högre pensionen. Ny lärare tillsättes, och för denna tjänst måste distriktet erlägga stadgad pensionsafgift, hvar till kommer de extra eller retroaktivaafgifterna för den afgångne pensionerade läraren, som ock måste af distriktet under flera år samtidigt betalas; således högst olika utgifter emot hvad ett annat distrikt med under senare åren tillsatt yngre lärare har att utgifva. Att en löneroglering med sådana följer i sin tillämpning hos de skattskyldige inom distrikten icke kommer att hälsas med tillfredsställelse faller af sig själf; och bör denna ojämnhet i utgifter från kommunernas sida, såvidt möjligt är, redan vid regleringen af löneförhållandena undanröjas. Högst olämpligt synes det oss vara, att en kommun eller skoldistrikt emot sin vilja skall nödgas för en afgången lärare, som kanhända genast efter afskedstagandet lämnar samhället, betala större eller mindre belopp blott för att bereda samme lärare högre pension än hvar till afgifterna, erlagda under tjänstetiden, berättiga.

Det kan ifrågasättas, om extra afgifter till pensionskassan efter lönerogleringen behöfver uttagas, då skoldistriktet äfven därefter måste erlägga fem procent å delaktighetsbeloppet, oaktadt lärarne få skyldighet bidraga med två och en half procent å samma belopp, och af denna anledning kan möjligen bestämmelserna om extra pensionsafgifter helt och hållet utur pensionsreglementet uteslutas. Skulle för vinnande af åsyftade utjämning i distriktens utgifter de extra pensionsafgifterna icke kunna för pensionskassan afvaras, så anse vi, att dessa böra erläggas af statsverket och att härför erforderligt anslag beviljas af Riksdagen samt att behöflig ändring vidtages uti pensionsreglementet. Då vidare för närvarande efter senaste löneroglering för folkskollärare med högre delaktighetsbelopp i pensionsinrättningen, extra afgifter betalas af skoldistriktet, lärar, om bestämmelsen angående extra afgifters vidare utgående upphäfdes, pensionskassan af staten behöfva godtgörelse för inträdd minskning från skoldistriktet.

Vederbörande utskott torde emellertid lämpligen pröfva, huruvida och i hvad mån statsanslag kräfvos för den af oss åsyftade förändring liksom ock huruvida denna bör omfatta äfven de extra afgifter, som efter nu gällande pensionsreglemente utgå, och för att utskottet må blifva i tillfälle välja emellan olika möjligheter för frågans lösning, få vi alternativt hemställa:

att Riksdagen, med anledning af Kungl. Maj:ts proposition n:o 51, må såsom förutsättning för bifall

till ny löne reglering för folkskollärare med högre delaktighetsbelopp i folkskollärarnes pensionsinrättning, besluta:

antingen att extra eller retroaktiva gifter för folkskollärarnes pensionering ej vidare skola erläggas,

eller att extra eller retroaktiva gifterna för samma pensionering skola erläggas af staten i stället för af skoldistriktet och att då för sådant ändamål må beviljas ett förslagsanslag af 20,000 kronor.

Stockholm den 19 mars 1906.

Carl Persson
Stallerhult.

L. J. Janson
Djursåtra.
